

| | | |
|--------------|-----------------|-------------------|
| Cyfenw | Rhif y Ganolfan | Rhif yr Ymgeisydd |
| Enwau Eraill | | 0 |



TGAU

4272/52



S16-4272-52

HANES

UNED 2: ASTUDIAETH FANWL

Dirwasgiad, Rhyfel ac Adferiad

yng Nghymru a Lloegr, 1930-1951

P.M. DYDD MAWRTH, 14 Mehefin 2016

1 awr 15 munud

| I'r Arholwr yn Unig | | |
|---------------------|------------|-----------------|
| Cwestiwn | Marc Uchaf | Marc yr Arholwr |
| 1. | 17 | |
| 2. | 18 | |
| 3. | 16 | |
| SAG | 3 | |
| Cyfanswm | 54 | |

4272
520001

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch BOB cwestiwn ar y papur arholiad.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os na fydd digon o le, defnyddiwch y dudalen barhad yng nghefn y llyfryn ac os nad yw hynny'n ddigon, defnyddiwch daflenni ychwanegol. Ysgrifennwch eich enw ar ben pob taflen ychwanegol, gan nodi'n glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch y taflenni ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Cofiwch y bydd ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn cael ei ystyried wrth asesu'r atebion sy'n gofyn am ysgrifennu estynedig, sef cwestiynau 1(c) a 3(b).

Hefyd, bydd eich gallu i sillafu, atalnodi a defnyddio gramadeg yn gywir yn cael ei asesu yn eich ateb i gwestiwn 3(b).

Atebwch bob cwestiwn.

CWESTIWN 1

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar ddatblygiadau gwleidyddol, cymdeithasol ac economaidd yng Nghymru a Lloegr ar ôl y rhyfel. [17]

Astudiwch y ffynhonnell isod ac yna atebwch y cwestiwn sy'n dilyn.

Ffynhonnell A



[Ffotograff yn dangos y babanod cyntaf i gael eu geni dan y GIG (NHS)]

- (a) Defnyddiwch Ffynhonnell A a'r hyn rydych chi'n ei wybod i ddisgrifio'r gwasanaethau oedd yn cael eu cynnig gan y GIG. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Eglurwch pam cafodd y polisi gwladoli ei gyflwyno gan y llywodraeth Lafur ar ôl y rhyfel. [6]

A series of horizontal dotted lines provided for writing an answer to question (b).

4272
520003

Astudiwch y ddwy ffynhonnell hyn sy'n ymwneud ag Etholiad Cyffredinol 1945 ac atebwch y cwestiwn sy'n dilyn.

Ffynhonnell B

Mae polisïau Llafur yn groes i syniadau Prydeinig am ryddid. Bydd y Blaid Lafur, unwaith y bydd mewn grym, yn penderfynu ar ran pawb: ble maen nhw i weithio, ble maen nhw'n cael mynd a beth maen nhw'n cael dweud, ble bydd eu gwragedd yn ciwio i dderbyn dogn (*ration*) y Wladwriaeth, a pha addysg bydd eu plant yn ei derbyn.

[Winston Churchill, arweinydd y Ceidwadwyr, yn siarad mewn darllediad etholiadol (*election broadcast*) ar 4 Mehefin 1945]

Ffynhonnell C

Roedd y pleidleiswyr yn fwy parod i dderbyn addewidion y Blaid Lafur a newidiadau'r dyfodol, nid yr ofn am sosialaeth roedd y Ceidwadwyr yn ceisio'i ledaenu. Pan wnaeth Churchill gymharu Prydain dan y Blaid Lafur â'r Natsïaid gan ddweud byddai Llafur angen Gestapo, doedd pobl ddim yn hapus. Roedd atgofion am fethiannau'r Ceidwadwyr a diweithdra cyn y rhyfel yn dal yn gryf ac roedd llawer o bobl heb faddau iddyn nhw.

[Robert Wilde, hanesydd, yn ysgrifennu mewn erthygl o'r enw, '*Why Churchill lost the 1945 election*'. Cafodd yr erthygl ei chyhoeddi ar wefan addysgol yn 2012]

- (c) Pam mae Ffynonellau B ac C yn rhoi safbwyntiau gwahanol am Etholiad Cyffredinol 1945? [8]

Yn eich ateb, dylech sôn am gynnwys ac awduraeth (authorship) y ffynonellau.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4272
520005

DIWEDD CWESTIWN 1

CWESTIWN 2

Arholwr
yn unig

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar effaith blynyddoedd y Dirwasgiad.

[18]

(a) Disgrifiwch rôl adloniant poblogaidd yn ystod y Dirwasgiad.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Eglurwch pam dirywiodd diwydiannau traddodiadol yn ystod y Dirwasgiad.

[6]

Arholwr
yn unig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CWESTIWN 3

Arholwr
yn unig

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar effaith rhyfel ar fywyd ar y Ffrynt Cartref. [16+3]

(a) **Amlinellwch yn gryno** sut roedd Prydain yn paratoi ar gyfer y rhyfel. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Arholwr
yn unig

DIWEDD CWESTIWN 3

DIWEDD Y PAPUR

| |
|----|
| |
| 16 |

| |
|----------|
| |
| SAG 3 |

Parhad yn unig.

Os ydych chi'n defnyddio'r llinellau isod, nodwch yn glir bob tro pa gwestiwn rydych chi'n parhau i'w ateb.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....